

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit a Din 2.— do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst a Din 3.— večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODREUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — JESENICE Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

HITLER SE POGAJA S CENTRUMOM

Centrum je za koalicijo z narodnimi socialisti, če dajo garancije v zunanjopolitičnih zadevah — Socialni demokrati bodo šli v opozicijo

Berlin, 29. aprila. Po prvi splošni negotovosti, ki je zavladala po nedeljskih volitvah na Prusku in v nekaterih drugih nemških deželah, se je začel politični položaj pologama razščevati. Vodstva vseh strank so imela zadnje dni posvetovanja in konference, na katerih so razpravljala o nadaljnji takški.

Narodni socialisti so sklenili izkoristiti zmago pri nedeljskih volitvah na ta način, da bodo poskušali uveljaviti svoj vpliv tudi tam, kjer sicer niso dosegli potrebne večine. Sklicujoče se na dejstvo, da predstavljajo narodni socialisti v vsej državi najmočnejšo politično stranko, bodo zahtevali primeren vpliv na vodstvo državnih poslov. Hitler je sinoči prispel v Berlin, kjer se bo vršila danes seja vodstva narodno socialistične stranke. Na tej seji bodo sprejeli končnovejavne skele glede svoje nadaljnje politične akcije in takške. Na Prusku bodo narodni socialisti vsekakor zahtevali odločen vpliv

v vladi. Prav tako so pripravljeni sodelovati v vladah ostalih nemških dežel in v ugodnem trenutku vstopiti tudi v državno vlado.

To je v prvi vrsti odvisno od tega, kako stališče bo napram narodnim socialistom zavzel katoliški centrum. Davi je prispel v Berlin predsednik centra prelat dr. Kaas, s katerim bo imel Hitler bržkone že jutri prvi sestanek in razgovor o eventualnem sodelovanju. V vrstah centra sta izve, da centru ni nenaklonjen sodelovanju s Hitlerjem, zahteva pa gotova jamstva, zlasti glede zunanje politike in glede varstva weimarske ustave. Ker se tudi v politiki nobena junha ne je tako vroča, kakor se skuha, je dokaj verjetno, da bo Hitler v tem pogledu popustil, kajti narodnim socialistom je v prvi vrsti na tem, da pridejo do oblasti in da pokažejo svojim volilcem, da imajo vpliv na vodstvo državnih poslov.

Ce pride med centrom in Hitlerjevcema do sporazuma, potem je naravno, da bodo socialni demokrati, ki so bili

dosedaj pravzaprav steber Brüningove vlade, v opoziciji. Vodstvo socialistov demokratov se vse bolj nagiba k temu, da izpolni željo pretežne večine socialno demokratskih volilcev ter da na vsej črti preide v opozicijo, tako v raznih deželnih parlamentih, kakor tudi v državnem zboru. V socialno demokratskih krogih so prepričani, da se bosta dr. Kaas in Hitler sporazumela na Prusku, kar seveda ne more ostati brez vpliva na položaj v državni vladi. Zaradi tega je treba računati, da bo prišlo zaradi izida nedeljskih volitev do dalekosežnih izpreamemb v celokupni nemški notranji politiki.

Berlin, 29. aprila. AA. Hitlerjeva stranka je sklenila sodelovati v predstoječem zasedanju nemškega parlamenta. Poslanci nacionalno socialistične stranke bodo prisostvovali sejamu parlamenta in bodo sodelovali v vseh tehničnih parlamentarnih oddelkih.

Atentat v Šanghaju

Med parado japonskih čet je vrgel neki Korejec bombo na tribuno — Več japonskih odličnikov smrtnonevarno ranjenih

Šanghaj, 29. aprila. Med veliko parado japonskih čet, ki se je vršila včeraj popoldne v Honkevparku, je vrgel neki Korejec bombu na srednjo tribuno, na kateri so bili zbrani najvišji japonski odličniki, med drugimi vrhovni veljavniki japonskih čet na Kitajskem general Širošava, japonski poslanik na Kitajskem Sigenacu, bivši veljavniki japonskih čet general Ujeda, več drugih japonskih generalov in japonski konzul v Šanghaju. General Ujeda, poslanik Sigenacu in general Namura so bili smrtno nevarno ranjeni, 12 drugih odličnikov pa je dobilo nevarnejše poškodbe.

Atentat je izval veliko zmedo in parada je bila seveda takoj prekinjena. Ranjence so prepeljali v bolničko, kjer so jih morali takoj operirati. Poslanik Sigenacu in general Ujeda sta tako tekočno ranjeni, da bržkone ne bosta ostala pri življenu. Atentatorja so prijeli. Baje je korejski komunist.

Japonske čete so zaradi tega napada zasedle ves Honkevpark in aretirale večno ljudi. Japonci zatrjujejo, da je bil atentator poslan iz Moskve in ni izključeno, da bo zaradi tega prišlo do diplomatskega konflikta.

Atentat je izval veliko zmedo in parada je bila seveda takoj prekinjena. Ranjence so prepeljali v bolničko, kjer so jih morali takoj operirati. Poslanik Sigenacu in general Ujeda, več drugih japonskih generalov in japonski konzul v Šanghaju. General Ujeda, poslanik Sigenacu in general Namura so bili smrtno nevarno ranjeni, 12 drugih odličnikov pa je dobilo nevarnejše poškodbe.

Pred razpustom avstrijskega parlamenta Vse stranke razen krščanskih socialistov zahtevajo razpis novih parlamentarnih volitev

Dunaj, 29. aprila. AA. Po poročilu listov namerava dr. Seipl večji del svojega novega trimesečnega bolezenskega dopusta preživeti v Meranu.

Dunaj, 29. aprila. AA. Nacionalni socialisti so poslali predsedniku parlamenta dr. Rennerju spomenico, ki v njej zahtevajo takojšnji razpust parlamenta in razpis novih volitev. Te zahteve utemeljujejo s tem, da sešava parlamenta ne odgovarja več sedanjemu pravemu razpoloženju, kar se je pokazalo 24. aprila. Dr. Renner je odgovoril, da takega predloga ne more statiti parlamentu, ker ni za to nobeno podlage v ustavi ali v poslovniku.

Glasilo socialno demokratske stranke »Arbeiter Zeitung« priobčuje o tem vprašanju uvodnik. List je mnenja, da bi kaže razpustiti parlament, toda ne, da bi se

s tem ugodilo zahtevi narodnih socialistov, pač pa zato, ker je sedanja vlada v manjšini.

Snoči so iz parlamentarnih krogov doznali, da bosta velikomemška stranka in Heimwehr vložila predlog o razpustu parlamenta in o razpisu novih volitev. Prav tako bo tudi socialno demokratska stranka zahtevala razpust parlamenta in razpis novih volitev. Stranka je mnenja, da je treba parlament razpustiti že sedaj, nove volitve pa naj bi bile jeseni.

Krščanski socialisti in kmetska zveza, ki predstavljajo vladno večino, so proti razpustu parlamenta in proti razpisu novih volitev. Vse kaže, da bo prodrlo stališče socialistov, da naj vlada razpusti parlament takoj, volitve pa naj bodo jeseni.

Trgovinska pogajanja med Nemčijo in Bolgarijo

Berlin, 29. aprila. AA. Nemška vlada

je pristala na to, da se prvič trgovinska

pogajanja med Nemčijo in Bolgarijo o novi trgovinski pogodbi.

Tri smrtnne obsodbe v Tarnopolu

Varsava, 29. aprila. g. Okrajno sodišče v Tarnopolu je danes obsodilo tri ukrajinske kmete zaradi umora njihovega soseda na smrt na večalih.

Težke obsodbe antifašistov

Rim, 29. aprila. ž. Pred fašističnim posobnim sodiščem sta se vršila v poslednjih dveh dneh zopet tri velika procesa proti antifašistom. V prvem je bilo obtoženih 10 antifašistov iz Benetik in okolice, da so osnovali antifašistično organizacijo in razvijali protirežimsko propagando. Eden je bil obsojen na 4 leta ječa, trije na 3 leta ječa, ostali pa na enoletno ječa ter vsi na posebno policijsko nadzorstvo za dobro treh let.

Drugi proces se je vršil včeraj dopoldne. Posebno sodišče je sodilo 8 antifašistov iz Livorni. Trije so bili obtoženi, da so bili redni člani tajne organizacije, ki je hoteli izvesti nasilen prevrat pravnega režima in ki je sirla protirežimsko propagando med ljudstvom, ostali pa kot sodelavci v tej organizaciji. Posebno sodišče je dva obtoženca oprostilo, enega obsodilo na tri leta ječa, enega na dve, ostale pa na eno leto ječa.

Drugi proces se je vršil včeraj dopoldne. Posebno sodišče je sodilo 8 antifašistov iz Livorni. Trije so bili obtoženi, da so bili redni člani tajne organizacije, ki je hoteli izvesti nasilen prevrat pravnega režima in ki je sirla protirežimsko propagando med ljudstvom, ostali pa kot sodelavci v tej organizaciji. Posebno sodišče je dva obtoženca oprostilo, enega obsodilo na tri leta ječa, enega na dve, ostale pa na eno leto ječa.

Zopet krvavi izgredi v Španiji

Madrid, 29. aprila. č. V raznih podeželskih mestih je prišlo včeraj do večjih neredov. V Malagi so stavkajoči delavci napadli mestno posvetovalnico in oropali več trgovin. V Valenciji, Bilbau in Burgosu so nastali spopadi med policijo in demonstranti. Mnogi ljudi je bilo ranjenih. V Kanari so skušali neznanji demonstranti začiščati tamkajšnji ženski samostan. Policija in gasilci so preprečili njihovo namero. V neki občini v provinci Orense so demonstranti nastopili proti občinskemu svetu, ki so mu očitali razlorabe. Množica demonstrantov je napadla policijo s kamnenimi, ki je bila prisiljena streličati na ljudi. Tria demonstranti so bili ubiti, več je bilo ranjenih.

Francosko letalo izginilo

Pariz, 29. aprila. AA. Po poročilu iz Brindisija ni več sledu o francoskem civilnem letalu, ki je s tamošnjega letališča odletelo proti Janini v Epiru. Oblasti so izdale ukrepe, da najdejo in rešijo francosko letalo.

Po skupščini bo sestanek zastopnikov raznih narodnih bank. Podoben sestanek je bil že lani. Zastopniki narodnih bank bodo pri tej priloki govorili o raznih aktualnih vprašanjih zlasti o kreditih. Ta sestanek bo

dosedaj pravzaprav steber Brüningove vlade, v opoziciji. Vodstvo socialistov demokratov se vse bolj nagiba k temu, da izpolni željo pretežne večine socialno demokratskih volilcev ter da na vsej črti preide v opozicijo, tako v raznih deželnih parlamentih, kakor tudi v državnem zboru. V socialno demokratskih krogih so prepričani, da se bosta dr. Kaas in Hitler sporazumela na Prusku, kar seveda ne more ostati brez vpliva na položaj v državni vladi. Zaradi tega je treba računati, da bo prišlo zaradi izida nedeljskih volitev do dalekosežnih izpreamemb v celokupni nemški notranji politiki.

Berlin, 29. aprila. AA. Hitlerjeva stranka je sklenila sodelovati v predstoječem zasedanju nemškega parlamenta. Poslanci nacionalno socialistične stranke bodo prisostvovali sejamu parlamenta in bodo sodelovali v vseh tehničnih parlamentarnih oddelkih.

Uredba o stanovanjih državnih uradnikov

Finančni minister je izdal uredbo o določanju vrednosti stanovanj civilnih državnih uslužbencev

Ni podlagi točke a § 29. uradniškega zakona je predložil finančni minister ministruškemu svetu uredbo o določanju vrednosti stanovanj državnih uradnikov, ki se glasi:

Clen 1. Državnemu uradniku, ki ima stanovanje od države ali samoupravnega telese, se odobje vrednost stanovanja po odredbah te uredbe od skupnih mesečnih dohodkov. To ne velja za državne uradnike, ki imajo v inozemstvu stanovanje v naravi, kadar tudi ne za one uradnike, ki imajo po posebnih zakonih pravico do brezplačnih stanovanj od države ali samoupravnega telese.

Clen 2. Pod državnim uslužbenecem se razumejo tudi oni, ki se sprejemajo na delo v službi države po odredbah poglavja X. zakona.

Clen 3. Vrednost stanovanja (zakupnina) se določi po krajevnem draginjskem razredu in po kategoriji stanovanja za vsako sobo edino po telesu.

Mesečna zakupnina v dinarih: Po krajevnem državnemu uslužbenecu v sobe edine v gibanjem razredu kategoriji

L.	IL.	III.
I.	120	100
II.	100	80
III.	80	50

Clen 4. Kuhinja, poselska soba, kopalnica in jedilna shramba se računajo vsaka zaseba kot pol sobne edinice, skupaj torej kot dve sobni edinici in se bo kot od takih plačevalo, dočim se ostali stanovanjski prostori ne bodo jemali v poštev in se od njih ne bo plačevalo.

Clen 5. Stanovanja se dele v tri kategorije, in sicer:

V I. kategorijo spadajo stanovanja v solidno zidanih poslopjih s popoln komfortom. (Kot popolni komfort prihaja sedaj v poštev zaenkrat parket, kopalnica itd.)

V II. kategorijo spadajo stanovanja v solidno zidanih poslopjih, toda brez popolnega komforta.

V III. kategorijo pa spadajo stanovanja v slabše zidanih poslopjih in v barakah.

Clen 6. Služiteljem, ki opravljajo poslovne posloge, se vrednost stanovanja v poštev zaenkrat parket, kopalnica itd.)

Clen 14. Ta uredba stopi v veljavo prvega dne slednjega meseca po mesecu, ko bo objavljena v »Službenih Novinah« (torej 1. maja), ker je uredba objavljena v »Službenih Novinah« št. 97 z dne 27. aprila).

Clen 10. S pritožbo se ne zadrži izvršitev odloka o določanju prostorov stanovanja in vrednosti stanovanja.

Clen 11. Pod stanovanjem se razumejo samo stanovanjski prostori (sobe, predsobe, kuhinje, kopalnice, poselske sobe, stranišča itd.) ne pa tudi voda, kurjava, razsvetljava, stopnišča in druge pritikline, ki se morajo plačevati ločeno.

Clen 12. Po tej odredbi predpisana vrednost stanovanja se odobje uslužbenec razredne loterije. Poštevne banlike, Državne hipotekarne banke in uprave državnih monopolov tudi če stanujejo v hišah, zgrajenih na njihovo stanovanje.

Clen 13. Za uradnike in druge civilne uslužbence na službi v vojski in mornarici veljajo določbe o stanovanju v vojno državnih poslopjih in v onih, ki so vzeta v najem za vojaške potrebe.

Clen 14. Ta uredba stopi v veljavo prvega dne slednjega meseca po mesecu, ko bo objavljena v »Službenih Novinah« (torej 1. maja), ker je uredba objavljena v »Službenih Novinah« št. 97 z dne 27. aprila).

Poplavljencem je nujno potrebna pomoč</p

O sodobni arhitekturi

Zanimivo predavanje arhitekta ing. Costaperarie pod okriljem trgovskega društva „Merkur“

Ljubljana, 29. aprila.

Predavanje trgovskega društva »Merkur«, ki jih prireja na svojih rednih družabnih večerih, v resnici nosijo upravičeno ime ljudske univerze. Najboljši predavatelji in strokovnjaki namreč razpravljajo o vseh mogočih aktualnih vprašanjih, ki so zanimiva tako za trgovce kakor sploh za vse inteligente. Zaradi naših najuglednejših strokovnjakov in aktualne vsebine so predavanja tudi vedno boljše obiskana.

Tako je bila dvorana natačena tudi sruči, ko je predaval naš odlični arhitekt g. ing. Josip Costaperaria o sodobni arhitekturi. Razen trgovcev so bili seveda navzoči tudi skoraj vsi naši starejši in mladi arhitekti in graditelji ter univerzitetski profesorji, med ostalim občinstvom smo pa opazili svilosega g. dr. Gregorina, nadalje zastopnika Zveze industrijev g. ing. Šukljetja, direktorja velesejma g. dr. Dularja, podpredsednika Jugoslovensko - češkoslovaške Lige g. dr. Egonu Staretu, likvidatorja Zveze obrtnih zadrug g. Filipa Pristoua in mnogo drugih odličnih gospodov, zlasti pa mnogo dam.

Pred predavanjem je predavatelja pozdravil društveni predsednik g. dr. Fran Windischer s kratkim nagovorom o potrebi reševanja takih vprašanj ter o tehničnih sodbah tako odličnega strokovnjaka.

Predavatelj g. ing. arh. Costaperaria je simpatično pozdravljen govoril prav obširno o sodobni arhitekturi z najrazličnejšimi stilističnimi. Predavanje je bilo pravi esej o tem splošno zanimivem vprašanju. Njegova izjava so pa pokazale, kako moderne nazore o analogah dobre sodobne arhitekture ima ta splošno priznani umetnik-graditelj. Izvleček iz predavanja je le bleda slika boilatev, ki je mrgolela duhovitih aforizmov in sodb o umetnosti, ki se pri načinu takih vprašanj ter o tehničnih sodbah tako odličnega strokovnjaka.

V svoji zahvali predavatelju je predsednik g. dr. Fran Windischer povdarijal prenobljenost in prevarnost predavatelja o teh važnih vprašanjih ter izrekel željo, da bi ga še večkrat čuli.

Besedo imajo naši čitatelji

Ne kazite ulic

Na Mirju je lansko leto in letos nastalo več novih stavb. Pred kratkim so pribeli kopati temelje za več novo hišo ob vogalu Verstovške ulice in Lepega pota. V nasprotni z vsemi ostalimi vilam in tej ulici in drugimi v okolju bo stala ta stavba prav ob cesti, dočim so vse druge vile posmakenjene za cestno črto. Po izkopu sodeč bo stavba dolga nekako 20 m, torej dvoposlopna hiša in utegne radi svoje dolgosti, najbolj pa radi postavitev tuk ob cesti pokvariti ves lepi vltis, ki ga sicer naredi na števila ta nova nastajajoča ulica. Zdi se nam neumnevno, kako je mestni gradbeni urad, ki je sicer gledal na Mirju tako vnet za lepoto in stavbne predpise, mogel dovoliti postavitev tako dolge hiše, dosedaj izključno samo te, tuk ob cestni črki, dočim je od vseh drugih, ki so zidali bodisi v Verstovški ulici, ob Marmontovo cesti ali Lepej potu, zahteval, da postavijo zgradbo 5 m od cestne črte.

Ta nova stavba, pa naj bo še tako moderno zamišljena, bo kakor pest na oku, zasenčevala bo že itak ozko ulico in za vedno skazala njen lepoto. Stanovalci Verstovške ulice so po pravici razburjeni in so, kakor čujemo, vložili protest zoper tako gradnjo. Mnenja smo, da bi mestni gradbeni urad, samo če bi hotel, vendarne lahko preprečil zgradbo take male kasarne tuk ob cesti v sicer tako idilični okolici samih vil, obkroženih z vrtovi. — Še je čas, zato pa naj pravocasno nastopijo oni, katerim je izročena skrb za napredok in lepoto našega mesta.

Motorizacija in razmere na Ljubljanci

Kot star vodni sportnik na Ljubljanci sem z največjim zanimanjem čital članek pod gornjim naslovom v >Slovenskem Narodu< z dne 26. t. m., in še istega dne sem prišel v stike z drugimi čestilci Ljubljance, posestnikom čolnov in kopalcem, ki so bili povsem drugih nazorov, kot pa g. Es glede razmer na Ljubljanci.

Dovolite, g. uremdnik, da to mnenje objavim, zlasti zato, da ne bo kdo misil, da ima g. Es res vse sportnike na Ljubljanci za seboj, ker je kar v imenu vseh protestiral zoper prazmerek, ki naj zavladajo.

Iz vsega stavka v tem članku je razviden predvsem velik strah, ki ga ima g. Es pred Ljubljancico. Boji se valov, ki jih povzročajo motorni čolni, »guncanje« bi moglo čoln preveriti in slediti blizu smrt v hladnih valovih. Gospod Es je gotovo že sam opazoval v vročih dneh, koliko vselejja napravil valovje, ki ga napravi motorni čoln tisočem kopalcev in veslačev. Mlado in staro splava v valove in se v njih lepo zbijle brez strahu, da bi kdo utonil. Čolni zavesljajo v valove in vsem je, kot da bi bili nekaj trenutkov v razgibanem morju. Nobene pritožbe še nisem shškal, a sem vendar na Ljubljanci že 20 let in to vsaj solzen dan. Bil sem eden povih posestnikov čolna. Računal

pisi glede voženj. G. Es je poklical na pomoč celo ribiče in bi bil v stanu praporati, da se v interesu teh v ribolova v obče ukine vsak promet s parniki tudi na Savi, Dunavu in na morju. Pustimo ribičem njihove veselje, a tudi svojega si ne damo vzeti. Zato pa pravimo: vodnemu sportu na Ljubljanci gledati vozil svoboden razvoj, kakor je svoboden v drugih mestih! Kogar pa je strah že »valova na Ljubljanci, naj se ne podaja v njej: kdor se pa boji, da se bo čoln obdrgnil ob čoln, naj si za ne nabavi.

Društvo za varstvo in rejo ptic pevk

V včerajšnj. številki >Sloveni< Naroda sem čital poročilo o občnem zboru in delovanju društva. Delovanje društva je bilo hvalevredno. Kljub temu pa mislim, da je bilo delo društva za zaščito ptic pevk, ki žive na prostem, v toliko prenestoško in pomajnjivo, da se je društvo zvezalo in skrbelo za ptice pevke samo v zimskem času. Z nastopom pomladje je pa tozadevna skrb in delo društva prenehalo najbrž do prihodnje zime, kar bi bila velika pomajnjivost. Ravnov v času gnezditve, valjenja in odgoja mladičev so ptice pevke najbolj potrebne odločne in skrbne ter hitre zaščite. Prepričan sem, da je ta skrb in zaščita v pomladnem času večja važnost za razmnožitev ptic pevke, kakor pa zimsko krmiljenje, dasravno je tudi to zelo važno.

Vsake živo bitje, tako tudi ptice pevke, morajo poginiti v gotovi starosti. Ako se torej njih narasčaj premalo moži, ali pa sploh propada in nazaduje, potem je logična posledica, da mora biti ptice pevke vedno manj kljub zimskemu krmiljenju. In to se dogaja pri nas zlasti še v samem mestu in njegovih okoliških, ker se ne storii nicesar ali pa veliko premalo za ugodnjevanje raznih sovražnikov in pokončevalje drobnih ptic, zlasti pa njihovih jačec in mladičev.

Najhujši razdiralci gnezdu in pokončevalci zaradi drobnih ptic so srake, vrane, kavke, šoje in mačke. Bil sem priča, ko je samo eden vranči par uničil v enem dnevu 3 gnezda kosov in pokrnili mladičev svojim mladičem. To ropanje gnezdu se začne zlasti vedno zjutraj takoj po svitu posebno intenzivno do 8. ali 9. ure.

Vsekaj ljubitelj ptic in opazovalec narave lahko opazi, da gnezdiči srake in celo tudi vrane po mestnih dreveredih in vrtovih, ne da bi jih kdo preganjal in takoj uničil njihova gnezda ter po možnosti pokončal tudi strel. Tozadevno bi moral pokreniti ravno vaše društvo energično akcijo in časopisno propagando, da se ponudi vse sloje o škodi, ki jo povzročajo na vedeni ropanji in uničevalci pticam pevkom in njihovemu zarodu. Veliko ljudi se tega niti ne zaveda, zlasti pristni meščani, ki niso imeli prilike stalnega opazovanja dogodkov v naravi.

Ako upošte društvo takšna propaganda in z njim iztrebljenje navedenih škodljivcev vsaj v mestu in njega bližini, potem bo tudi število ptic pevke vidno porastlo.

Prijatelj narave.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 29. aprila: Zaprt.

Sobota, 30. aprila: Kvadratura kroga Red B.

Nedelja, 1. maja ob 20.: Leda. Izven. Znane cene.

V soboto 30. t. m. vprizori ljubljanska drama velezavabno komedij iz sodobnega življenja v Moskvi >Kvadratura krog<, ki jo je napisal ruski dramatik Katajev. Predstava je izvrstna in se vrši za red B.

Priprava >Leda<, ki je premjeri tako lepo uspel, bo v nedeljo 1. majnika zvečer ob 20. uri v ljubljanskem drami. To novo delo, ki ga vprizarja naša drama, je svojevrstno in zanimivo že zaradi tega, ker nam pokaze avtorja >Gospode Glemabajev< v povsem novi luči. Ljubljanska igra >Leda< je v resnici komedija in to v tistem smislu besede, kot jo rabi tudi ruski pisatelj Čehov. V zadnjem deljanju preide mestoma skoraj v grotesko. Drama je polna duhovitosti in živtega dialoga, ki je ponekod naravnost aforističen. Repriza se vrši po znižnih cenah.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 29. aprila: Zaprt.

Sobota, 30. aprila: Vojolica z Montmartra. Gostuje g. Dubajić iz Zagreba.

Nedelja, 1. maja: Turandot. Izven.

Ponedeljek, 2. maja: Zaprt.

Torek, 3. maja: Rusalka. Red C.

Gospod Dubajić je izvrsten komik, kar je v polni meri dokazal pri svojem prvem gostovanju v naši operi v opereti >Viktorka in njen huzare<. V soboto 30. t. m. gostuje v drugi tri na sicer v vlogi Piscallinija v opereti >Vojolica z Montmartra<. Ta vloga mu daje obilo prilike, da razvije vso svojo igralsko umetnost. Naslovno vlogo bo igrala g. Ribičeva. Pri pultu kapelnik g. Neffat. Ker je to poslednja vprizora Montmarstske Vojolice v letošnji sezoni, še prav posebno opozarjam na to predstavo. Predstava je za red D.

>Turandot<. Prva repriza Puccinijeve operе >Turandot< bo v nedeljo dne 1. majnika. Pri premjeri je imelo to delo naravnost ogromen uspeh. V vsakem pogledu je >Turandot< ena najbolj uspehl predstav poslednjih let. Naslovno vlogo poje g. Vilfan-Kundeva. Simpatično mlado sužnjo Liu poje g. Gjungjenac-Gavella. Opero dirigira kapelnik Neffat. Režija je prof. Sestova. Ker bo stevilo predstav operе >Turandot< omejeno, opozarjam na nezdajško reprizo nedeljsko občinstvo. Predstava je izven.

Letošnja premjera operе >Rusalka<, ki se je morala odložiti radi obolenosti dveh solistov, bo predvidoma v torek dne 3. majnika.

Leda

(Premiera hravatske drame)

Po velikem uspehu >Gospode Glemabajev<, ki ga je uspel naš dramski ansambel s svojo izvrstno igro v režiji dr. Gavelle, je uprizoritev ljubljanske drame >Leda< za avtorja M. Krleža korak naprej. Tudi ta drama se godi v istem okolju, med ljudmi istih glemabajevskih moralnih dekanov. Ima isto ost proti laži in gimboli sodobne družbe, a dosti manj dramatske umetnosti.

>Leda< je brez močnih akcij, brez resnih konfliktov, in zunanje deljanje je zelo skromno: vsa drama je velikanski dialog med stirom osebami. Dialog, ki utruja. Glavnim osebam se pridružujejo le še nema služkinja in dvoje pouklih prostututk z gospodom (muzikantom), ki menda tripi na >Platzschau< (ker se bojijo sam hoditi po neki ulici).

Ugoščenje za Krležo bi bilo, da smo videli >Leda< pred >Gospodo Glemabajevim<, tako je že smatrala dramska uprava za potrebo, da se >Leda< sploh uprizori. Saj noge ne prinaša.

Priznati pa je Krležu tudi v tej drami izredno oblikovalno sposobnost, ustvaritev plastičnih osebnosti, veliko tehnično umetnost, zlasti pa duhovit dialog. Poslušalec se mora spomniti O. Wildeja, saj so tudi Krležev pogovori nepretrgan niz aforizmov, smeli in zgoščenih, častih pa tudi zelo problematičnih. Morda imajo ti aforizmi večjo moč, ako jih človek čita, nego ako jih sliši in v tekočem govoru nit ne razume.

Marslik pa bi drami le koristilo, da je dialog skrajšal in očistil tuhj terminov, ki se čujejo zlasti iz ust zagrebških dam bolj papirnatih kakor realističnih. Prevajalec je veliko vedno nemških besed poslovenil, a režiser jih je pa smatral za zagrebško govorico značilne. Ker vzgledi vlečejo, zdaj le pa pričakujemo, da bodo naši avtorji začeli pisati dobrotljive drobnice sovražnikov in pokončevalje drobnih ptic, zlasti pa njihovih jačec in mladičev.

Najhujši razdiralci gnezdu in pokončevalci zaradi drobnih ptic so srake, vrane, kavke, šoje in mačke. Bil sem priča, ko je samo eden vranči par uničil v enem dnevu 3 gnezda kosov in pokrnili mladičev svojim mladičem. To ropanje gnezdu se začne zlasti vedno zjutraj takoj po svitu posebno intenzivno do 8. ali 9. ure.

Vsak ljubitelj ptic in opazovalec narave lahko opazi, da gnezdiči srake in celo tudi vrane po mestnih dreveredih in vrtovih, ne da bi jih kdo preganjal in takoj uničil njihova gnezda ter po možnosti pokončal tudi strel. Tozadevno bi moral pokreniti ravno vaše društvo energično akcijo in časopisno propagando, da se ponudi vse sloje o škodi, ki jo povzročajo na vedeni ropanji in uničevalci pticam pevkom in njihovemu zarodu. Veliko ljudi se tega niti ne zaveda, zlasti pristni meščani, ki niso imeli prilike stalnega opazovanja dogodkov v naravi.

>Leda< je gotovo med najbolj odprtihčnih dramati jugoslovenskega slovenstva, saj gledamo ga. Olivera vitez Urbanova dvakrat v najbolj intimirni situaciji z zakonsko ženama dveh prijateljev in nazadnje še odhajajočega s prostitutko na svoje stanovanje. Ali Schnitzlerjev >Reigen< ima takih in še hujših situacij celo vrsto >Leda< pa je tudi najmočnejši nastrok ne le na družbo, nego tudi na vse vrste jugoslovenske in spletne sodobne umetnosti, priznana je lastna streha nad glavo. Drugače je vse do kraja odveč v bedasto.

In Urban obširno zatrjuje, da je sodobna arhitektura, sodobno slikarstvo, sodobno koncertno in sevedno operno prepravljajo umetnost, ki slepi samo še pbak fišek. Sploh je pojem umetnosti kot take očisto navadna sliperija, voščen manequin za izložbo kakšne provincialne brivljinice. Značaj sodobnega slikarstva je docela neznačajan. Vsaka nova zgradba utegne biti liričen motiv, a vsekakor hemeroidna hišnoseposnemška hiška. Kakšen smisla, mučiti se poverzno po deskah pred približkom?

Ta vitez Urban, tip glemabajevskega dekadenta, moralnega nihilista, glavnega oseba v drami torek zameta vse, kar je filistrom in bakfistom lepo in sveto. Vzvoden je nad vsemi načeni in zakoni, ker nimata sam nobenih. Odslovilj diplomatski svetnik je, ki je nato tihotaplji kokain, bil pličan plesač po barih, nato steward na ladji, zdaj piše članke o slikarski umetnosti, a priznava, da je resnica čisto nekaj obratnega od tega, kar piše in podpisuje.

Taksto brez morale je gospa Melita rojenja plemkinja, zdaj žena veleindustrijske Klanfarja. Te iz materialnih razlogov je vzelje plebjeja, slikari, se radajo jezdarija, se dolgočasi in zato vdaja Urbanu, slikarju Avrelu in še drugim. Nezdost boljša je gospa Klara, žena Avrela, ki se vdaja tudi Urbanu in drugim. Slikar Avrel je ljubljenski Meliti in modela Lede; le Klanfar, sin kmetice in operarja, bival politikan, advokat in zdaj industrijec, je moralen, kmetksa butička, ki dela v brezpenju po dividendah. Ker pa ne razume sodobne umetnosti, ponoči smrči, prepoveduje ženi jezdariji, kontrolira ženine račune, je zdravo grob, ga zanjujejo vsa ta glemabajevska družba.

</

Dnevne vesti

Iz Ljubljane

Smrt starega ljubljanskega Sokola v Sofiji. Dne 24. t. m. je v Sofiji umrl ljubljanski rojak Fran Anderwald, ki ga je pred desetletji poznašla vse ljubljana pod prijateljskim imenom »Anc». Pocojnik ki je doživel 62 let, je bil sin stare ljubljanske družine in je najprej napravil nekaj razredov gimnazije, nato pa absolvoval Mahrovo trgovsko šolo ter se posvetil trgovini. Ko se je osamosvojil, je imel svojo trgovino v Gorici, kjer se je tudi oženil z narodno zavedeno goriško Slovensko go. Marijo. Čez nekaj let se je zopet vrnil v Ljubljano, kjer je imel trgovino v Šentjakobskem okraju in tu je imel tudi svojega najboljšega prijatelja, nameč trgovca Franca Berganta, ki je že tudi nekaj let med pokojnimi. V Ljubljani in tudi po vsej deželi je bil pokojni Anc zlasti poznan kot ponosni zastavonosni Sokola, saj je s svojo visoko postavo vzbujal splošno pozornost. Vedno je bil goreč Sokol, navdušen Slovenc in največesljivi držabnik mnogim svojim prijateljem. Povsed je bil priljubljen, zlasti pa med Sokoli, ki jim je bil največesljivi drug. Se pred balkansko vojno se je pa Anderwald preselil v Sofijo, kjer je otvoril trgovino in prodajo tobaka. Vedno se je spominjal Ljubljane in svojih prijateljev ter redno dopisoval z njimi, a predvsem se je zanimal za uspehe Sokola. Pocojnik zapušča še vodno, sina Teodorja in pa hčerko Marijo in Vlasto, ki je poročena z dr. Tomassinem, za njim pa žalujeta tudi se brata Rudolfa in Ferdinand ter mnogo njegovih prijateljev v Sloveniji. Njegov pogreb je bil 25. t. m. iz njegove hiše na bulvarju Kristo Botova, torej na eni najglavnnejših in najlepših sofijskih cest. Pocojnik rojaku časten spomin, njegovi družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Beograjski geodeti v Sloveniji. Zagreb je posetilo včeraj okrog 50 beograjskih studentov geodetov. Iz Zagreba so odpotovali v Slovenijo, da si ogledajo Ljubljano, Bleib in Bohinj.

Prvomajske manifestacije v Zagrebu. Zagrebška policija objavlja v zagrebških listih naredbo, s katero so v interesu javnega miru in redu 1. maja prepovedane vse javne manifestacije. Naredba je bila včeraj dopoldne plakatirana po mestu.

Izprememba rodbinskega imena. Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Ladislavu Vehovcu iz Mengša izpremembo rodbinskega imena Vehovec v Velikonja, Aureliju Plotar iz Vidoncev pa izpremembo rodbinskega imena Plotar v Pučnik.

Razpisana zdravniška služba. Občina Čačak razpisuje službo občinskega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 1. junija.

Prepoved zahajanja v krém. Okrajno sodišče v Celju je prepovedalo Janezu Kavalariju iz Levca zahajanje v krém za eno leto.

Slab tujiski promet v Dalmaciji. V srednji Dalmaciji je bil tujiski promet ta mesec zelo slab. Tudi redke so skupine tujcev v Splitu, pa še ti večinoma samo potujejo skozi Split. Posebno se pozna nadavanje posečnih nemških letoviščarjev. Upati je, da bo čez poletje tujiski promet večji, ker so že napovedane večje skupine Poljakov, Čehov in Nemcov.

ZVOČNI KINO IDEAL
OD DANES NAPREJ PRI VSEH
PREDSTAVAH
ZNIŽANE CENE
4.-, 6.-, 8.- in 10.- Din

Dober ribolov. V sredo in včeraj so pripeljali na ribji trg v Splitu 60 kvintalov rib. Zadnje dni je bilo lepo vreme in ribci so našli mnogo rib. Cene so znatno padle.

Binkoštni izlet Jadranške Straže na morje. Opozarjam vnovič, da se je treba prijaviti za izlet najkasneje do 30. t. m. Plač pa se lahko po prvič maju t. l. Prospekti in informacije daje izletna pisarna Jadranške Straže, Gledališka ul. 8. v polpoldnični v nočnih urah. Rezervirajte si pravofasno mesto!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo po večini krajev naše države jasno. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 22, v Ljubljani 19.4. v Splitu in Skopljiju 18. v Mariboru, Sarajevu in Beogradu 16 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.3, temperatura je znašala 6 stopinj.

Samomor bolne žene. V Omišlu pri Splitu je skočila skozi okno II. nadstropja Jela Žižin, ki jo je mučila težka živčna bolezna.

Samomor invalida, očeta 7 hčera. V Biogradu na more je skočil v more po star iz Rutiščice Ivan Blagdan. Mož je zapustil 7 hčerk. Kot vojni invalid je dobral 750 Din invalidnine mesečno. Poleg tega je prejel v dveh obrokih 12.000 Din. misleč, da so to neki zaostanki. Invalidsko sodišče v Sarajevu ga je pa zaradi tega obsojilo na 15 dni zapora in izgubo pokojnine, ker je sprejet in zapravljen denar, ki so mu ga bili pomotoma izročili. To je pogno to moža v smrt.

Marlene Dietrich se je sprla s firmo Paramount. Velika ameriška družba Paramount bo ustavila izplačilo Marlene Dietrich. Poleg tega je družba odpovedala pogodb slovitemu režiserju Marlene Dietrichovu Jožefu Sternbergu. Vzrok je tudi spor radi prihodnjega filma »Plava Venera«, v katerem bi moralna igrali Marlene Dietrich glavno vlogo. Družba noče sprejeti film v izdelavi kot jo predlagajo Sternberg, Marlene Dietrich pa je izjavila, da igra glavno vlogo le tedaj, če se režijo poveri Sternbergu.

Foto-sport zadovolji vsakogar s kamero kupljenim pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana. Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

deljska pa se vrši kot običajno ob 11. dop. Cene najnižje!

lj Ravnateljstvo mestnega vodovoda in elektrarne sporča svojim strankam, da se je preselilo iz Mestnega doma v Mahrovo hišo, Krekov trg štev. 10. ter uraduje od 28. aprila dalje v novih prostorih.

lj Sentrakabski gledališki oder ponoviti jutri in v nedeljo ob 20.15 prekrasno Dreyerjevo dramo »Ljubezen sedemnajstletneg«, ki je doživel dosedaj že sedem po polnoma razprodanih hiš. Drama je izvrsto naštudirana. Ker so bile vse dosedanje predstave popolnoma razprodane, prosimo cenjeno občinstvo, da si kupi vstopnice že v predprodaji. Rezervirane vstopnice se morajo dogniti najkasneje do 20. ure, ker se bodo sicer brezposojno prodale naprej. Sobotna in nedeljska predstava sta nepreklicno zadnji predstavi te krasne drame. Za soboto 7. maja se pripravlja premiera izvirne domače spevoigre »Studentje smo...«.

lj Jurjevanje na ljubljanskem Gradu prirede Šentperške in Šentjakobsko-trnovske Ciril Metodove podružnike dne 5. maja. Vabilno je vse ljubljansko prebivalstvo, da počasti ta dan svojega patrona sv. Jurija. V službu slabega vremena se preloži na 8. Kakor vsako leto, bo ves dan igrala godba »Sloga«, oskrbljena bo tudi za okrepilo in razvedrido.

lj Smrtna kosa. Snoči je umrl v bolnici na posledicah pljučnice g. Rudolf Jerše, uradnik pri deželnem sodišču v Ljubljani in najlepši moški dobi, star 44 let. Pokojni je bil veden in priden uradnik. Pogreb se bo vršil jutri ob 16. izpred mrtvašnice deželne bolnice. Blag mu spomin!

lj Današnji ribi trg. Na današnji ribi trg so priprljali precej rib, načeve seveda morskih. Od domačih rib so predajali mrene po 15 ščuke po 36 in bohinske postri (amerikanke) po 50 Din kg. Morske ribe: sepi 24, bradač 24-36, ostiči 28, skombri 36, oraci 36, oradi 28, jeguji 36, cipri 32, morski golob 28, latemica 40, palamida rezana 36, cela 32 in arboni 36 Din kg. Vsekakor se zdi, da so ribe preveč drage. Tako n. pr. na trgu prodajajo palamide po 36, dočim jih pri g. Staculu, ki ima gotovo več režije in drugih stroškov, prodajajo po 30 Din kg. Kupčija z ribami je bila precej živahn.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne Franz Josefove« grenčice neovirano iztrebljenje črevesa kar često učinkuje izvareno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefov« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefov« voda se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Celja

c Navodila za vlaganje prošenja za odpis davčnih zaostankov. Davčna uprava v Celju razglasila: Davčni zavezanci, ki dolgujejo davek iz prejšnjih let — pred 1. 1929 — lahko zaprosijo po odredbi § 14. zakona o neposrednih davkih od 26. marca 1932 in v tem času predvideni višini za odpis teh davkov. Prošnje je treba izreči občini. Če obstoji v krajtu stanovanja davčna uprava, se prošnje predložijo določeni davčni upravi. Prošnja mora vsebovati naslednje podatke: Kraj, kjer je prosilec zadolžen z davkom; imovinski stanje z označbo nepremične imovine; vrednost ostale premične imovine; s čem se prosilec bavi od česa živi in kraj, kjer stane. Prošnji je treba priložiti: 1. Izvleček iz zemljiške knjige; 2. potrdilo o imovinskih razmerah. To potrdilo izda na uradnem obrazcu občina, kjer prosilec stanuje, in občini, v kateri je prosilec zadolžen z davkom; 3. druga pismena dokazila o imovinskem stanju. Izjave o dolgovih prosilcev se bodo uvaževali, ako vsebujejo znesek dolga in ime upnika. Če ima davčni zavezanci davčne zaostanke pri raznih davčnih upravah, mora vsaki davčni upravi predložiti poseben prošnjo. Prošnje za odpis davčnih zaostankov je kolikor v 26. marcu 1932 priloge pa s koliko po 2 Din. Tiskovine izdaja davčna uprava. Prošnje in vse priloge naj bodo pisane razločno, pregledno in jasno, po možnosti s pisalnim strojem.

c Na dobrodelnem koncertu, ki se bo včeril v Celju v malih dvorani hotela »Union« v torki 3. maja ob pol 9. zvezer, nastopi tudi deček violinist Miran Viher z izvajanjem dveh znamenitih violininskih koncertov: Bacha in Mendelssohna. Vstopnice se bodo prodajale v knjigarni Gorica in Leskovček. Čisti dobitek je namenjen bednini v brezposelnih v Celju.

c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico se bo včeril v torki 3. maja dopoldne od 8. do 12. v posvetovalnici Gremija trgovcev v Celju. Razlagova ulica 8. pritliče, levo.

c Prihodnja prvenstvena nogometna tekma bo v Celju v nedeljo 1. maja popoldne ob 4. na igrišču pri Skalni kleti med SK Železničarjem iz Maribora in celjskimi Atletiki.

c Sokolski majniški izlet na Boč se bo včeril v nedeljo 1. maja. Odhod izletnikov iz Celja bo z utrjanim osebnim vlačkom. Zbirališče pol ure pred odhodom vlačka pred kolodvorom zaradi polovične vožnje. Vsak član naj prinese s seboj svojo sokolsko legitimacijo. Vabilno je k izletu poleg članstva tudi vse Sokolu naklonjeno občinstvo.

c Dve izgubi. V pondeljek 25. t. m. je bila izgubljena v mestu rumena ženska torbica s srednjim vsoto denarja in žepno svetilko. Iste dne je bila izgubljena neke v mestu 300 Din vredna zlata ovratna verižica. Poštena najdljitev naj oddata nađene predmete pri celjski mestni policiji.

Lepite na pisma znamke protituberkozne lige!

Pred vpravljivijo „Sonca“ v Kamniku

Kršna predstava bo v soboto -- Za Peterlin-Batogovo delo vlada splošno zanimanje

Ljubljana, 29. aprila.

Poročal sem že, da vprizore igro v soboto, 23. t. m. Radi tehničnih ovir se je vprizoritev zavlekla za teden dni in tako bo Krst nove slovenske drame v soboto, 30. t. m. ob pol 9. v Citalnici v Kamniku. V torku zvezec je avtor g. Lojze Peterlin-Batog po vabilu k skusni gg. Bratina in Gregorja, člena ljubljanske drame ter nekaj svojih znancev in prijateljev iz kamniške družbe.

O vsebini »Sonca« sem že napisal, počabil sem pa omeniti, da sem pri čitanju te morale drame dobil vtis, da se snov dobro čita — težje pa je potem podajanje posameznih vlog tak, da sem se skoraj bol, če bodo naši ljubitelji dramske umetnosti v Kamniku kos težki nalogi.

Igra zahteva predvsem kreplke režiserke roke, treba je vsako posamezno vlogo, veliko ali manjšo, izdelati in izpliliti do skrajnosti, v podajanju vlog pa je absolutno potreben temp, sicer bi vprizoritev nemalo trpelna na celoti.

Pred očmi moramo imeti dejstvo, da se pred nam razvija drama, polna strasti in da nam avtor slika življenje v družini višjega svetnika tako izvrstno in prečivalno, brez vsakega izmetnjenja in teatralnih trikov, tako pristno, da je končna trditve: — da, res je tako v življenju — upravičena in pravilna.

Društvo gor — družine dol, pravi ogorenči oče, ki težko prenasa, da mu žena deluje v vsem mogičnih družtvih, da je dan za dan, večer za večerom na raznih sejih, da se briga za moralno vzgojo deklek, skratka za napredek in blagostanje vsega življa — doma pa zeva praznata — ni sreča, ni ljubezen! — prislo je celo tako daleč, da žena vzljubi v svoj ljubeznijski zrele žene, nekega človeka, kateremu hoče dati svojo hčer za ženo samo za to, da mu bo tudi ona sama bližja. In mož, ki mu je zopet delo — urad — vse, nekote in morda nevede zanemarja svoj dom in je slep za vse ljubavne avanture svoje žene, za katere pa ve že vse mesto ...

In potem življenje v razuzdanem zabiščku, ki nam pokaže moralno pokvarjenost mladih, nesrečna dekleta so na milost in nemilost izročena brezsrčni smadanci.

Z koncu nam je avtor pripravil lepo zaokroženo dejanje. Žena uvidi, da je padla v roke brezvestnemu zvodeniku, prvič moža odpuščanja, vse se uredi in bliža — sonec rodbinske sreče zasije v družinsko

zivljenje s takim sijajem, kot oni dan, ko je žena prvič prestopila prag svojega novega doma — in konec...

Hiter tempo igre, vsa drama se odigrava v enem popoldnju, noči in jutru, vpliva na gledalca prav dobro, predno pa začne razgibljati vsebino — je konec igre — in ker je srečen in začlenjen — si zadovoljen.

Ko smo si torej v torku ogledali nekako generalko, smo videli, da se vsi zavedajo, igralci kot režiser, da od njih zavisi, ali bo šlo Peterlinovo »Sonco« po vpravljivih v Kamniku — v arhiv — ali pa bodo »Sonco« odprtia vrata na večje naše gledališke odre. Opazili smo neko posebno tremo, morda je bila kriva kritična prva vrsta, morda tudi še v nekaterih primernih slabo obvladanje besedila.

Vloge so, kot rečeno, dobro zasedene.

Gospod E. Gregorin je v vtiši, ki jih je dobil pri skusni izjavil:

Zgodba je zanimiva in stopnjuje v glad-

kih in jedernih prizorih zajetih iz življenske vsebine: Naliv očisti in izpere zemljo prahu in umazanosti, da jo oživi temečjej utrjanje sonec. Družino objame nevihta in po prestani težki ura zagreje zopet vse oživljajoče sonec in žarišče te toplotne tople žene, ki ljubi svojega moža in skrivajoča vse.

Sodelujočim vloge dobro prilegajo; pri-

stni so in sveči, kakor spočita zemlja, ki

dihna v planinskem zraku, ter hrani in skri-

va v sebi polno moči rasti in razvoja.«

Izmed nastopajočih znatno stopajo v

osprejde ga Justa Žmuc-Skokoča kot žena,

gdje Rozi Čižmekova kot hči, g. Stane Kreber kot sin, g. Golob kot oče in gdje Pavličeva kot demondkna. Tip zase, kot izklesan iz življenja je zvodnik in

Mie d'Aghonne:

18

Dustolovke

Roman

— Če je vama dragoo izprehoditi se po mojem vrtu, imata še dovolj časa. In pripomnil je tiko, da bi ga slišala samo gospa de Marillac:

— Markiz se vrne noči mnogo poznej kakor običajno, poslal sem mu soigrača, ki ga bo pustil dobiti do jutra, če bo treba in ki mu je naročno nadaljevati partijo z Diegom y Trasmonte dokler mu ne sporočim, da ga ni treba več zadrževati.

— Vi ste dragocen in redek človek, — je odgovorila gospa de Marillac. — in globoko sem hvaležna usodi, ki me je snanila v vami.

Dami sta bili takoj navdušeni za izprehod. Gregorio je pritisnil na gumb in prihitek je sluga.

— Kočija? — je vprašal bankir.

— Čaka vašo milost pri glavnih vratih.

— Dragi dami, — je dejal bankir in ponudil na miglaj gospo de Marillac Klari roko, — če se hočeta peljati z menom, vaju odpeljem skozi mesto bogov.

Kakor sta bili odšli iz svojega hotela, tako sta se mati in hči vrnili vani skozi stranska vrata in po tajnem stopnišču.

Komaj sta ostali sami, je začela Klarina vdihovati in slačiti se z materino pomocojo.

— To je nesreča, draga mamica, da nisva prispevali v Rim pred mojo poroko z Diegom. To je mož, ta bankir! Koliko denarja bi imela pri njem, kako bi me spoštoval in ljubil!... O, noči sem to spoznala, to je mož, ki bi ga bila moralna vzeti. Če bi se bila omožila tako, bi mi pač ne bilo treba nikomur zavidiati srce, niti Georgetti! Toda žalibog...

— Res je, — je odgovorila mati, — toda s tem še ni rečeno, da je že vse izgubljeno. Kljub zgrešenemu zakonskemu življenju imas nekaj, kar ti lahko zavida marsikatera žena.

VI.

Tača in zet

Drugi dan mlada zakonca nista vstala posebno zgodbai.

Tudi gospa de Marillac je ostala v postelji; razmišljala je in si belila glavo, kako bi izbila čim več zase in za svojo hčerkico iz tega, kar je bila zvedela in uganila, na drugi strani pa tudi iz novega znanca bankirja Gregoria Torlianija.

V te misli je bila tako zelo in tako dolgo zatopljena, da je dejala, ko ji je hči pomagala česati bujne lase:

— Tvoj mož, ljuba Klara, bo odpovedal kočijo, ki jo je naročil za nuju. Bilo bi nerodno, če bi nuju videli v najeti kočiji. S tem bi padli v očeh Gre-

goria Torlianija na stopnjo navadnih žensk, a to je treba na vsak način preprečiti.

Čim so sedli za mizo, je dejal markiz tači:

— Vidim, da niste še oblečeni, madame. Saj vendar veste, da sem naročil izvoščka, da si boste lahko ogledali znamenitosti Rima.

— Ne, čisto sem pozabila na današnji izprehod. Odpojite torej izvoščka, ljubi zet, utrujena sem in rada bi, da ostane Klara pri meni. Če imate kaj nujnih opravkov, vas prav nič ne zadržujeva. K sreči vam, da človek ni gospodar svojega časa, kadar gre za denarne zadeve.

Pri teh besedah je Klarina mati tako čudno pogledala markiza Diega y Trasmonte, da je nehotje pomisli, da je tača o njegovih nočnih pohodih drugačnega mnenja, kakor ji ga je hotel vsiliti. Zdelo se mu je torej najpametnejše odgovoriti jih prijazno, čeprav jo je na tihem pošiljal k vragu.

— Toda, madame, če vam bo ljubo, ostaneva kar obrabi vas.

Jutranja pošta je prinesla več pisem, med njimi tudi Georgettino. Hčerkino pismo jo je najbolj zanimalo.

Komaj je gospa de Marillac prečitala pismo, je srdito vzliknila.

— Kaj pa vam je? — je vprašal markiz Diego.

— Kaj mi je? — je odgovorila gospa de Marillac, — jezna sem.

— Ali bi vas smel vprašati, kaj je vztrok vaš jeze?

— Izvolute, — je odgovorila Klarina mati. — Krivo je Georgettino pismo. Lahko ga vam prečitam tem bolj, ker sveta sama.

In čitala je:
»Draga mama!

Vsa obupana sem. Maurice hoče na vsak način prodati hišo v Parizu. Prosim, zahtevam, se borim, toda zaman.

Sama ne vem, na koga bi se obrnila. Ce ne pustite vsega in se takoj ne vrnete, da mi priskočite na pomoč in prepričate mojega moža, da bi bila največja neumnost prodati tako lepo hišo, bo vaša Georgetta zelo nesrečna in govorila zhlbi od žalosti. Saj veste, da nobene žalosti ne prenesem.«

Vidite, kako neprjetna je ta zadeva, — je dejala gospa de Marillac. — V hiši grofa de Cizerera smo imeli razkošen in udoben kotiček, ki je bil čisto v mojem okusu, da niti ne omenim, da bo Georgetta za nas izgubljena, če se zapre v svoj grad. In verjemite mi, da mi je zelo hudo, ko vidim, da se mi hčerka odstavlja.

Markiz Diego y Trasmonte je takoj porabil ugodno priliko, ki je čakal na njo že od poroke, da bi zvedel, koliko dobi njegova žena za doto.

— Madame, vse to se da urediti po vaši volji in v vaše popolno zadovoljstvo. Ali bi ne bilo prav za vse nas, če bi jaz kupil hišo, ki se je hoče gospod de Cizeret iznebiti?

— Seveda, to bi bilo imenitno, — je odgovorila gospa de Marillac.

čista, svetla, elektrika, parket, separiran vhod — se ugodno odda gospodu. — Karlovska cesta št. 13.

STANOVANJA

OPREMLJENA SOBA

čista, svetla, elektrika, parket, separiran vhod — se ugodno odda gospodu. — Karlovska cesta št. 13.

KOMFORTNO STANOVANJE
partnerovo, v cetru mesta, obstoječe iz kuhinje, 4 sob in pritnik se odda s 1. avgustom. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Zračno 1752«.

ENOSOB. STANOVANJE
s pritnikami, v novi vili, takoj oddam na Stožičah št. 131.

1761

1. 2- in 3 mesečni večerni tečaj za začetnike in izvedbenice. Začetek 3. maja. Vpisovanje ob torkih in sobotah od 6. do 8. ure včeraj. Solinina zelo nizka. Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 7/1.

1663

PUHASTO PERJE
čisto, čohan, kg po 48. — Din,

druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in

čisti puhi kg po 250 Din razpoložljiva po poštrem povzetju — L.

Brozović, Zagreb, Ilica 82. 1755

23/T

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA

ANTON PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14.

22/T

DINARJEV 125.—
1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti nudi — Velepič, SV. Jerneja cesta št. 25. — Telefon 2708. 23/T

SLUŽBE

SEDLAR. POMOČNIKA

mlašega, vajenega dela pri vozovih, sprejme takoj sedlarški mojster Mencinger, Begunje pri Lesčah. 1759

GOSPODINJO

samostojno, energično, staro 30

do 40 let, večjo hišnih in

gospodarskih del, sprejem na

vezje imetje. Ponudbe na naslov:

Andre Krizanec, Dobovec št. 1, pošta Rogatec. 1758

41/T

GOŠPODINJO

starca 24 let, solidna, večja slovenščina, nemščina in srbohrvaščina ter strojepisja, isče primerno mesto pri boljši rodilki k otrokom ali v pisarni. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Dobra moč 1757«.

41/T

KRŠČANSKE ŽENE

si lahko zaslužijo s prodajo v

krščanski hiši lahko prodajnega predmeta, dnevno 200

do 300 Din. — Željko Lederer,

1754 Sombor.

1756

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA

VEZENJE ZAVES, PERILA,

MONOGRAMOV

ENTLANJE, AZURIRANJE,

PREDTISKANJE

»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA

PREDTISKANA ŽENSKA ROCNA

DELA